

До
Директора на ИИИ при БАН
Проф. д-р Ирена Зарева
ТУК

С Т А Н О В И Щ Е

Относно:

конкурс за доцент в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. ИКОНОМИКА, специалност „Икономика на туризма“, обявен в ДВ бр.44 от 19.05.2023 г. за нуждите на секция „Регионална и секторна икономика“ към Института за икономически изследвания при БАН, съгласно Решение на ИИИ –БАН, Протокол № 7/12.07.2023 г.

Изготвено от:

проф., д.ик.н. Росица Добрева Чобанова (Институт за икономически изследвания при БАН (ИИИ – БАН), област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. ИКОНОМИКА, *Научни специалности: Народно стопанство (вкл. регионална икономика и история на народното стопанство), Икономика и управление (по отрасли), Политическа икономия*

Основание за изготвяне:

- Заповед № 267/от 18.07.2023 г. на Директора на ИИИ-БАН за утвърждаване на научно жури по решение на НС при ИИИ при БАН
- Решение на научното жури от 27.07. 2023 г., Протокол 7/12.07.2023 г.

1. КРАТКА СПРАВКА ЗА КАНДИДАТА

За конкурса за академичната длъжност „доцент“ в ИИИ-БАН е подал документи един кандидат - **д-р Силвена Денчева Йорданова**. Тя е родена в гр. Варна. Там е завършила природоматематическата гимназия, учила е във ВИНС. Завършила е магистратура в УНСС, там е защитила научна степен –доктор по икономика пред ВАК, като редовен докторант на УНСС – гр. София. Темата на дисертацията ѝ е: „Управление на връзките с потребителите в условия на електронна търговия“ (научна специалност „Социално управление“). През 2016 г. заема академична длъжност „доцент“ във Висше училище по мениджмънт (ВУМ), професионално направление 3.7. Администрация и управление, с хабилитационен труд „Виртуални общности в туризма“. Кандидатът Йорданова владее свободно английски и руски езици. Посещавала е краткосрочни курсове за повишаване на квалификацията във Франция, Великобритания, Норвегия, Таджикистан, Финландия, България – ИУ гр. Варна. Личната ѝ ангажираност към повишаване на равнището на научните изследвания и висшето образование в страната намира израз в членството ѝ в Съюза на учените в България, организирането на научни форуми, редакционната дейност, работата ѝ за регионалния център на БАН в гр. Добрич и други подобни дейности.

2. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПОДАДЕНИТЕ ДОКУМЕНТИ И МАТЕРИАЛИ НА КАНДИДАТА С ИЗИСКУЕМИТЕ УСЛОВИЯ, СЪГЛАСНО ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ И НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИИИ – БАН ЗА „ДОЦЕНТ“

3.

2.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОЛИЧЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

Д-р Силвена Йорданова отговаря на всички условия за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“, съгласно чл.81 (1) от Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН:

- има защитена научна степен доктор;
- има дългогодишен преподавателския опит. От 2006 г. досега Д-р Йорданова води 9 дисциплини на български и английски във Висше училище по мениджмънт – гр. Варна;
- представила е хабилитационен труд – монография и други публикации в областта на конкурса;
- няма доказано плагиатство по законоустановения ред, с което приемам постиженията ѝ за лично дело;
- приложила е справка за приноси.

2.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КАЧЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

2.2.1. Съгласно действащата законова уредба за качеството на представените материали съдим от:

- справка за публикациите – представени 18 броя, от които 2 броя в реферирани и индексирани издания в SCOPUS и Web of Science; в справката са включени и два броя учебни помагала;
- справка за цитиранията, вкл. 2 бр. в реферирани и индексирани издания в SCOPUS и Web of Science.

2.2.2. Оценявам високо работата на Комисията за допускане на кандидата за участие в обявен конкурс за „доцент“, назначена със Заповед № 340 от 04.07.2023. Приемам Решението ѝ (съгласно Протокол от 26.07.2023 г.) д-р Силвана Йорданова да бъде допусната за участие в гореуказания конкурс, съгласно чл. 84 (1) от Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН.

2.2.3. Приемам за изпълнени условията по чл. 81 в съответствие с резултатите от справките по чл. 82. **Препоръчвам**, съгласно последните, д-р Йорданова да представи писмено съдържанието на оригиналните научни приноси, към които да се приложат съответните аргументи.

3. ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Д-р Йорданова има значителен - над 15 годишен преподавателски стаж, от които 8 г. като доцент. От 2006 г. досега д-р Йорданова води 9 дисциплини на български и английски във Висшето училище по мениджмънт - Варна. Автор е на 2 учебни помагала. Разработила е и практико-приложни учебни казуси за организации в учебно помагало „Въведение в бизнес администрацията“, както и казуси и игрови подходи в насърчаване на креативността – творчеството на работното място. Съдържателно тези дейности съответстват на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ в ИИИ – БАН.

4. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ НАУЧНИ ТРУДОВЕ

Д-р Йорданова участва в настоящия конкурс с хабилитационен труд и е приложила 20 броя публикации.

Представеният самостоятелен хабилитационен труд е по актуален проблем в областта на конкурса е озаглавен: „**ПЕРСПЕКТИВИ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА**“. Той не повтаря трудове, с които са придобити

ОНС „доктор“, както и академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

Представеният хабилитационен труд съдържа 3 глави и използвана литература. Първата глава е посветена на изясняване на същността на дигитализацията, на новите понятия, отразяващи нови процеси и явления в туризма в резултат на дигитализацията - общности в туризма, виртуалната реалност, блоговете, социалните мрежи, изкуствения интелект и автоматизацията на процесите. Втората глава представя широка палитра от проблеми при прилагането на дигитализацията в туризма. След кратък обзор на развитието на дигиталните технологии, се прави обширен преглед на успешни примери в туризма и хотелиерството, на състоянието на туризма и хотелиерството в ЕС, както и на социалните мрежи и влиянието им в туризма и хотелиерството. Третата глава е посветена на модел за дигитализация в туризма и на методика за дигитализация на организацията в сферата на туризма и хотелиерството.

Освен хабилитационния си труд - монография, по настоящия конкурс д-р Йорданова е представила и други оригинални научни трудове по различни проблеми. Оценени по съвкупност, съгласно чл.81 от гореуказаня Правилник, те отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност доцент в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. ИКОНОМИКА, научна специалност „Икономика на туризма“. От тях 2 публикации (едната в съавторство) са в списания, реферирани и индексирани в Web of Sciences и SCOPUS, с което се покриват и допълнителните минимални изисквания на ИИИ – БАН за заемане на академичната длъжност „доцент“. Представен е 1 брой монография, която не е хабилитационен труд. Представен е 1 брой книга на база защитен дисертационен труд, 13 броя статии и доклади, публикувани в нереперирани издания с научно рецензиране или публикувани в редактирани томове с научно рецензиране и 3 броя глави в колективни монографии.

Представени са 23 цитирания на 10 от приложените публикации. Най-често - 6 пъти, се цитира статията на д-р Йорданова от 2020 г. за използването на изкуствения интелект в образованието, публикувана на английски в годишник на ВФУ. 5 пъти е цитирана публикацията за тормоза на работното място (2022 г.). Хабилитационният труд от 2023 г. е цитиран 1 път.

Може да се обобщи, че проведената научно-изследователска дейност и постигнатите резултати са защитени с направените публикации и представените цитирания на научни статии и студии у нас и в чужбина вкл. **реферирани и индексирани научни издания**, както и на включени в **списания с Импакт Фактор**.

Направеният наукометричен анализ показва покриване на изискванията за качество, актуални за страната към момента и допълнителните, въведени от ИИИ-БАН.

5. СИНТЕЗИРАНА ОЦЕНКА НА ОСНОВНИТЕ НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ НА КАНДИДАТА:

- Научната продукция на кандидата съдържа резултати, представляващи научни и научно приложни приноси;
- Допринася за по-доброто дефиниране на нови понятия;
- Характеризира и предлага научно-базирани решения за **решаването на съществени икономически проблеми на секторно и фирмено равнище.**

6. ВЪПРОСИ И ПРЕПОРЪКА

Въпрос 1: Да се представят тенденциите в световния културно-исторически туризъм, за дестинацията Европа и за България като част от нея.

Въпрос 2: Като кандидат за академичната длъжност доцент по икономика на туризма да формулира насоки за политиката на дигитализация с цел повишаване на търсенето и това на предането на национално базирани туристически услуги.

Препоръка: Писмено да представи допълнение към справка за научни приноси, съгласно предложеното по-горе.

7. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Има допуснати доста технически грешки. Напр., в хабилитационния труд – в съдържанието – в глава 1., т.1.2 – думата «като» е излишна. На стр. 77 вместо «преди 1989 г.», е написано «1999 г.». липсва увод на хабилитационния труд. В студията под печат за сп. «Икономически изследвания» се говори за регионален научен център България, вместо Добрич и др.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обобщавайки цялостната дейност на доц. д-р Силвена Йорданова може да се направи извод, че тя е активна творческа личност с реализации **в различни области:**

- *научно-изследователска и публикационната дейност* (публикувани монографии, книги, студии и статии);

- *учебно-преподавателската* работа (разработени и апробирани лекционни курсове и учебни програми за упражнения);
- *внедрителска дейност* (участия в организиране на научни форуми и др.).

Не познавам лично кандидата, но като отчитам гореизложеното гласувам в Научното жури със

„ЗА”

и предлагам на членовете на научния съвет на Института за икономически изследвания към БАН доц. д-р Силвена Денчева Йорданова да бъде избрана за академичната длъжност „**доцент**“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. ИКОНОМИКА, специалност „Икономика на туризма“, обявен за нуждите на секция „Регионална и секторна икономика“ към Института за икономически изследвания при БАН.

Подпис:

Проф. Д.и.к.н. РОСИЦА ЧООБАНОВА

ИНСТИТУТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРИ БАН

Рецензията е предадена на: